

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĎELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DRUGA KORIZMENA NEDJELJA

**DOK SE MOLIO, IZGLED MU
SE LICA IZMIJENI**

mihael

8/2022.

LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE

Godište XVI. (2022.), broj 8 (515)
DRUGA KORIZMENA NEDJELJA
13. ožujka 2022.

Kontakt:

vlč. **Željko Rakošec**, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovna stranica:

Mike Moyers, *Isusovo preobraženje*,
preuzeto s: www.facebook.com/MikeMoyersFineArt

OŽUJAK

Ned 13. DRUGA KORIZMENA NEDJELJA
Patricija, Modesta, Sabina, Rozalija

Pon. 14. Matilda, Eva, Miljana, Borka
Uto. 15. Veljko, Vjekoslava, Ljudevit
Sri. 16. Hilarije, Ticijan, Julijan, Hrvoje
Čet. 17. Patrik, Domagoj, Gertruda, Hrvatini
Pet. 18. Ćiril Jeruzalemski, Cvjetan, Eduard
Sub. 19. SVETI JOSIP

MEDITACIJA

Ovo je Sin moj, ljubljani! Slušajte ga! 3

SLUŽBA RIJEČI: DRUGA KORIZMENA NEDJELJA

ČITANJA
Dok se molio, izgled mu se lica izmijeni 4

HOMILIJA
Trenutak neba 8

SLUŽBA RIJEČI: SVETI JOSIP

ČITANJA
Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili 4

HOMILIJA
Svetkovina vjere i vjernosti 8

KATEHEZA

Korizma 22

Mali vjeronaučni leksikon 25

UZ BLAGDAN

Sveti Josip, zaručnik Blažene Djevice Marije 20

NAŠI POKOJNI 30

Ovo je Sin moj, Ljubljani! Slušajte ga!

Prošlog tjedna boravili smo u pustinji, a sada nas crkvena liturgija vodi kako bismo napravili zahtjevan skok, do Tabora, brda preobraženja. Važan je to skok, jer nam dopušta kušati cilj prema kojemu hodamo.

Evandjelje koje nam donosi taj „duhovni skok“ iz pustinje na Tabor briše sivu, tamnu i pljesnivu sliku korizme koja se ustalila u našoj duhovnoj mašti. Cilj iskonskoga korizmenog trpljenja je oživotvoriti, a ne rastužiti. Otac ne želi tužnu djecu obješenih nosova, nego žene i muškarce obnovljene Duhom Svetim, spremne dopustiti slavi uskrsnulog Sina da napuni njihova srca.

Petra, Jakova i Ivana Rabi vodi na vrh Tabora. Dok se u tišini uspinju, osjećaj smetenosti raste u njihovim srcima. Sve su ostavili i slijedili su ga. Sve je bilo dobro: govori koji su sve ostavljali bez daha, čuda, ozdravljenja... Sve je bilo sjajno dok Isus nije počeo govoriti o križu, patnji i smrti.

„Zašto treba sve uništiti na taj način? O kakvom križu govori? I to ne samo za njega nego i za sve nas... Je li pri sebi?“

Čini mi se da ih čujem dok se uspinju na Tabor, dok ubrzano disanje daje ritam njihovoj zbunjenosti. No nešto će se dogoditi. Petru, Jakovu i Ivanu dano je kušati slavu uskrsnuća. Isus otkriva drugu stranu svojega otajstva: ne samo križ nego i slavu. Isus im otvara oči kako bi vidjeli njegovu ljepotu. Čini se kao da im govori: *„Evo tko sam! Evo koga slijedite!“*

Imaju ukazanje i čuju riječi, Očeve riječi: *„Ovo je Sin moj, Ljubljani! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!“*

Prvo čitanje: Post 15, 5-12.17-18

Bog sklapa savez s vjernim Abrahamom.

Čitanje Knjige Postanka

U one dane:
Bog izvede Abrama i reče: „Pogledaj na nebo i zvijezde prebroj ako ih možeš prebrojiti.“ A onda doda: „Toliko će biti tvoje potomstvo.“ Povjerova Abram Gospodinu i uračuna mu se u pravednost.

I reče mu Gospodin: „Ja sam Gospodin koji sam te izveo iz Ura Kaldejskoga da ti predam ovu zemlju u posjed.“ Abram upita: „Gospodine moj, po čemu ću razaznati da ću je zaposjesti?“ Odgovori mu: „Prinesi mi junicu od tri godine, kozu od tri godine, ovna od tri godine, jednu grlicu i jednoga golubića.“ Sve mu to Abram donese i rasiječe na pole i metnu sve pole jednu prema drugoj; pticā nije rasijecao. Ptice grabežljivice obarale se na leševe, ali ih je Abram rastjerivao.

Kad je sunce bilo pri zalazu, pade Abram u dubok san i obuze ga jeza, mrak velik. Kad je sunce zašlo i pao gust mrak, pojavi se zadimljen žeravnjak i goruća zublja te prođu između onih dijelova.

Toga je dana Gospodin sklopio savez s Abramom rekavši: „Potomstvu tvome dajem zemlju ovu od Rijeke egipatske do Velike rijeke, rijeke Eufrata.“

Riječ Gospodnja

Abrahama Biblija naziva „ocem Izraela“ (Izl 51,2), drži uzorom vjere (Rim 4), Božjim prijateljem (Iz 41,8). Njegov lik je lik čovjeka kojeg je Bog privukao sebi i podvrgao ga kušnji, u namjeri da od njega učini velik narod. Osnovna mu je osobina budna i besprigovorna vjera. Njegov život opisan je u Knjizi postanka (11-25 poglavlja).

Kršćanstvo vidi u Abrahamu svoga duhovnog rodozačetnika, oca u vjeri (Hebr 11) na prapočetcima povijesti otkupljenja. Njegova spremnost da žrtvuje sina Izaka uzor je savršena podvrgavanja volji Božjoj i pralik Kristove smrti na križu.

Zbog Abrahamove vjere i poslušnosti, Bog obećava brojno potomstvo i da će zaposjesti zemlju. Premda vjeruje, Abraham pita Boga za znak po kojem će se to uistinu i ostvariti. Bog mu zapovijeda da prinese žrtvu kao znak.

U današnjem čitanju opisan je tipičan način potvrđivanja ugovora. Ubijanjem i rasijecanjem žrtvovanih životinja ukazuje se na posljedicu kršenja saveza, a to je smrt. („A s ljudima koji razvrgoše Savez moj i ne ispuniše saveza obećana pred mojim licem postupit ću kao s teletom što ga nadvoje rasjekoše te između tih pola prodoše.“ Jr 34,18.).

Bog se obvezuje na ispunjenje obećanja, a Abraham se obvezuje na vjeru. Zanimljivo je, u današnjem čitanju, da samo Bog prolazi između rasječenih životinja.

Otpjevni psalam: Ps 27, 1.7-9.13-14

Gospodin mi je svjetlost i spasenje.

Gospodin mi je svjetlost i spasenje:
koga da se bojim?

Gospodin je štit života moga:
pred kime da strepim?

Slušaj, Gospodine, glas moga vapaja,
milostiv mi budi, usliši me!

Moje mi srce govori:
„Traži lice njegovo!“

Da, lice tvoje, Gospodine, ja tražim.

Ne skrivaj lica svoga od mene!

Ne odbij u gnjevu slugu svoga!

Ti, pomoći moja, nemoj me odbaciti!

Vjerujem da ću uživati dobra Gospodnja
u zemlji živih.

U Gospodina se uzdaj, ojunači se,
čvrsto nek bude srce tvoje:
u Gospodina se uzdaj!

Nastanak Psalma 27 smješta se u kontekst hramskoga bogoslužja koje je u starozavjetnoj liturgijskoj koncepciji povlašteno mjesto traženja Božjega lica. Ujedno to je i mjesto, a to se upravo očituje u ovom psalmu, gdje se isprepliće govor o Bogu s govorom Bogu. Tako se psalmist obraća Bogu sad u trećem sad u drugom licu, izričući i u jednom i u drugom slučaju svoje pouzdanje u Boga koji oslobađa od svakoga straha i štiti od svih neprijatelja.

Drugo čitanje: Fil 3, 17 – 4, 1

Krist će nas suobličiti tijelu svomu slavnomu.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Filipljanima

Braćo! Nasljedovatelj! moji budite i promatrajte one koji žive po uzoru koji imate u nama. Jer često sam vam govorio, a sada i plaćući govorim: mnogi žive kao neprijatelji križa Kristova. Svršetak im je propast, bog im je trbuh, slava u sramoti – jer misle na zemaljsko.

Naša je pak domovina na nebesima, odakle iščekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista: snagom kojom ima moć sve sebi podložiti on će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suobličiti ga tijelu svomu slavnomu. Stoga, braćo moja ljubljena i željkovana, radosti moja i vijenče moj, tako – čvrsto stojte u Gospodinu.

Riječ Gospodnja

Apostol Pavao napisao je Poslanicu Filipljanima oko 62. godine, dok je bio u zatočeništvu u Rimu u vrijeme iščekivanja najvjerojatnije smrtne presude. U to vrijeme uz Pavla je njegov pratitelj Timotej.

Poslanica je namijenjena prvoj kršćanskoj zajednici na europskom tlu u grčkom gradu Filipi u pokrajini Makedoniji. Ta zajednica bila je Pavlova možda najdraža kršćanska zajednica. Osnovao ju je sam Pavao oko godine 50. na svom drugom misijskom putovanju. Pavao je samo Filipljanima dopustio da skrbe o njemu. U svim drugim zajednicama sam se skrbio za svoje potrebe.

U poslanici vidimo da je zajednici prijetila pogibelj razdora, s jedne strane zbog nastojanja od perfekcionizma, a s druge strane zbog pokušaja judaiziranja zajednice.

Taj prijatelj Pavao se suprotstavlja stavljajući pred vjernike vlastiti primjer i primjer onih koji njega nasljeđuju. Poziva ih da se ne daju zavesti lažnim primjerima, nego da svoj pogled okrenu prema nebeskoj domovini. Oni koji ne slijede Pavlov primjer „neprijatelji su križa Kristova“ i oni su osuđeni na propast.

Evandjelje: Lk 9, 28b-36

Dok se molio, izgled mu se lica izmijeni.

Čitanje svetog Evandjelja po Luki

U one dane: Povede Isus sa sobom Petra, Ivana i Jakova te uzide na goru da se pomoli. I dok se molio, izgled mu se lica izmijeni, a odjeća sjajem zablista.

I gle, dva čovjeka razgovarahu s njime. Bijahu to Mojsije i Ilija. Ukazali se u slavi i razgovarali s njime o njegovu Izlasku, što se doskora imao ispuniti u Jeruzalemu. No Petra i njegove drugove bijaše svladao san. Kad se probudiše, ugledaše njegovu slavu i dva čovjeka koji stajahu uza nj. I dok su oni odlazili od njega, reče Petar Isusu:

„Učitelju, dobro nam je ovdje biti. Načinimo tri sjenice: jednu tebi, jednu Mojsiju, jednu Iliji.“ Nije znao što govori.

Dok je on to govorio, pojavi se oblak i zasjeni ih. Ušavši u oblak, oni se prestrašiše. A glas se začu iz oblaka:

„Ovo je Sin moj, Izabranik! Njega slušajte!“

I upravo kad se začu glas, osta Isus sam. Oni su šutjeli i nikomu onih dana nisu kazivali što su vidjeli.

Riječ Gospodnja

Izvještaj o Isusovom preobraženju podijeljen je u tri dijela: Isusovo preobraženje, Petrova reakcija, glas s neba.

Luka započinje spominjanjem mjesta i vremena nadovezujući se na prethodnu Petrovu vjeroispovijest i na prvi Isusov navještaj muke, smrti i uskrsnuća. Evandelist govori o od otprilike osam dana, misleći tako na uskrsnuće s kojim je preobraženje usko povezano. Ne govori o „visokom brdu“, nego samo o „gori“ na koju se Isus ide pomoliti. Naglasak je stavljen na molitvu koja je prema Luki pozadina za sve važne trenutke u Isusovom životu. Isusa prate trojica učenika, ista trojica koja će biti prisutna u trenutku getsemanske agonije.

Slijedi opis izvanrednog događaja u kojemu Luka govori o promijeni Isusovog lica i tek zatim govori o sjajnoj odjeći. Zatim se pojavljuju Mojsije i Ilija koji razgovaraju s Isusom. Mojsije je predstavnik zakona, a Ilija proroka. Oni s Isusom razgovaraju o njegovom „izlasku“, pojmu koji odgovara riječi „uznesenje“ u Lk 9,51.

Scena snažno utječe na prisutne učenike, a san koji ih obuhvaća nije fiziološka pojava, nego izraz ljudske krhkosti pred Božjom. Luka ne želi umanjiti dojam kada govori o njihovom snu, nego dodajući kako su „probudivši se“, naglašava njihovo posebno iskustvo viđenja slave.

Neshvaćanje doživljenog u Petru budu reakciju, želeći produljiti iskustvo slave, ne shvaćajući tako bolan trenutak „izlaska“ koji Isusa očekuje u Jeruzalemu.

Nakon što su vidjeli Isusovu slavu, učenici imaju još jedno posebno iskustvo: „Dok je on to govorio, pojavi se oblak i zasjeni ih. Ušavši u oblak, oni se prestrašiše“. Luka se zatim vraća na temu straha pred doživljenim. Oblak je simbol aktivne Božje prisutnosti među narodom. Lukin izvještaj doživljava svoj vrhunac u opisu izravnog Božjeg posredovanja. Evandelist koristi pojam „izabranik“, termin koji se nalazi u Pjesmama o Sluzi Jahvinom (usp. Iz 42,2). Isus je u Lukinom izvještaju predstavljen stoga kao Sluga, kao nasljednik čitavog Starog zavjeta (Mojsije i Ilija), predstavnik Novog Izlaska i Nove Pashe te kao onaj koji je u posebnom intimnom odnosu s Bogom (molitva).

Usporedi: Služba riječi 283/16

Trenutak neba

Prizor preobraženja trenutni je bljesak neba, znak da korizma nije samoj sebi svrha, ali je neophodna u našem kršćanskom hodu ovim svijetom. Tu su isti oni učenici koji su bili svjedoci oživljavanja Jairove kćeri: Petar, nositelj službe koji treba naučiti ljudske misli nadomještati Božjim mislima, da više ne smatra trpljenje besmislenim, Jakov, mučenik koji će svjedočiti svojom krvlju jer je ovdje bio svjedok Isusove slave i konačno tu je Ivan, ljubljani učenik koji treba naučiti da je trpljenje dokaz ljubavi. Sve je obasjano božjim svjetlom. Isus je predivan, lice mu sjaji.

Pojavljaju se Mojsije i Ilija. Mojsije, izbavitelj naroda iz egipatskog sužanjstva, dao zakone, vodio narod u obećanu zemlju. Ilija, prorok, borac protiv Baala, dakle, protiv boga zemlje. Sadržaj je Ilijina djelovanja bio služba Bogu protiv služenja idolima.

Oni razgovaraju s Isusom izbaviteljem, ne jednog naroda, nego čitava čovječanstva, donositeljem zakona ljubavi,

Isusa, koji je došao da spasi ljude od propadanja u zemaljsko, materijalno i tjelesno.

Petar želi sagraditi sjenice, smatra ovo stanje preobraženja trajnim, želi nečim prolaznom dati nadvremenitost. No, prizor tu ne završava, nego dolazi do vrhunca, prelazi iz te divne ljepote u veličanstvenost: prekrije ih oblak koji je znak božje prisutnosti, oblak je otajstvo Boga u koje se ulazi samo preko smrti, čuju Njegov glas: "Ovo je Sin moj, Izabranik moj! Njega slušajte!"

Svatko čezne za radošću i srećom, izgraditi u trenucima radosti sjenice, pokušavati od doline suza stvoriti raj, no trpljenje i suze puno su više prisutne i udomaćene u čovjekovu životu.

Ovo korizmeno vrijeme na intenzivniji način želimo pročišćavati odnos s Bogom. Preobraženje nam uprisutnjuje cilj našeg hoda, našeg križnog puta. Zdravo se kršćanstvo ne sastoji u tome da križu dademo najveću vrednotu. On je sigurno nezaobilazno i najbitnije sredstvo do Kristova i našeg uskrsa. Upravo nas preobraženje čuva od toga da ne stavljamo križ kao cilj. Trpljenje i križ trebaju uvijek biti povezani s uskrsnućem, inače će nas

život bez uskrsa odvesti u mazohizam, bolesno izivljavanje, a to nema vez s kršćanstvom. Biti s Kristom znači živjeti u svom životu njegovu sudbinu, nositi svoj svakodnevni križ i slijediti ga, ali i sudjelovati u doživljaju Tabora, preobraženja. Već dvije tisuće godina izlazi ta silna svjetlost. Na koga padne Galilejčeva sjena, doživljava dragocjeno iskustvo koje mu govori da je na svijetu bio čovjek koji nije bio samo bez grijeha, nego je on sam bio nebo na zemlji.

Kratko zadržavanje na Taboru i silaženje u svakodnevicu slika je kršćaninova života. Tu su izmiješani: vječni život i vremenita smrt, cilj i put, sjajna vječnost i bolna vremenitost, božja riječ i ljudska šutnja, očitovanje u slavi i skrivenost u oblaku. Naš je život ovdje život pupoljka i cvata, tiho znanje o velikom otajstvu, no ono što je najbitnije i odlučujuće jest život cvijeta u domovini na nebesima, ono što u velikoj mjeri leži još u budućnosti.

o. Stjepan Harjač

<https://www.ncronline.org/>

Prvo čitanje: 2Sam 7, 4-5a.12-14a.16

Gospodin Bog dat će mu prijestolje Davida, oca njegova (Lk 1, 32).

Čitanje Druge knjige o Samuelu

U one dane:
Dođe Natanu ova Gospodnja riječ:
„Idi, reci mome sluzi Davidu:
Ovako govori Gospodin:
'Kad se ispune tvoji dani
i ti počineš kod svojih otaca,
podići ću tvoga potomka nakon tebe,
koji će se roditi od tvog tijela,
i utvrdit ću njegovo kraljevstvo.
Ja ću njemu biti otac,
a on meni sin.
Tvoja će kuća i tvoje kraljevstvo
trajati dovijeka preda mnom,
tvoje će prijestolje čvrsto stajati
zasvagda.'„

Riječ Gospodnja

U ovom odlomku iz Druge knjige o Samuelu prorok Natan prenosi kralju Davidu Božju riječ kojom mu obećava vjenost njegova kraljevstva i njegove dinastije. Prema mišljenju stručnjaka ovaj tekst nastao je u vrijeme kada je Davidova dinastija bila čvrsta i stabilna, dok je kasnija povijest tekla drukčijim tijekom sve do konačne propasti Judejskog kraljevstva padom Jeruzalema 587. god. pr. Krista. No, takav tijek povijesti ipak nije poništio riječi Natanova proroštva nego im dao drugi, puniji smisao. Obećanje potomka i kraljevstva za koje Bog kaže da će pred njim trajati dovijeka zapravo će se u pravom smislu ispuniti u Mesiji, koji će ipak doći iz Davidova potomstva.

Otpjevni psalam: Ps 89, 2-5.27.29

Potomstvo će njegovo ostati dovijeka.

O ljubavi tvojoj, Gospodine, pjevat ću dovijeka,
od pokoljenja do pokoljenja
usta će moja obznanjivati tvoju vjernost.
Ti reče: „Zavijeke je sazdana ljubav moja!“
U nebu utemelji vjernost svoju.

„Savez sklopih s izabranikom svojim,
zakleh se Davidu, služi svome:
Tvoje potomstvo održat ću dovijeka,
za sva koljena sazdat ću prijestolje tvoje.“

„On će me zvati: 'Oče moj!
Bože moj i hridi spasa mojega!'
Njemu ću sačuvati dovijeka naklonost svoju
i Savez svoj vjeran.“

Ideja izražena u provom čitanju nastavlja se i u Ps 89 u kojem se također govori o vječnosti Davidova potomstva, kraljevstva i prijestolja. Ta vječnost zajamčena je Božjim obećanjem i premda povijesna zbivanja mogu biti tomu protivna, riječ Božja neće ostati neispunjena. Za psalmistu to je znak Božje ljubavi i vjernosti. Vjernost Božja je, naime, pojam koji dominira u izabranim redcima ovoga psalma, i ona je zapravo najautentičniji izraz njegove ljubavi.

Drugo čitanje: Rim 4, 13.16-18.22

U nadi protiv svake nade povjerova.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo!
Obećanje da će biti baštinik svijeta nije Abrahamu ili njegovu potomstvu dano na temelju nekog zakona, nego na temelju pravednosti vjere. Zato - iz vjere da bude po milosti te obećanje bude zajamčeno svemu potomstvu, ne potomstvu samo po Zakonu, nego i po vjeri Abrahama, koji je otac svih nas - kao što je pisano: Ocem mnoštva narodâ ja te postavljam - pred Onim komu povjerova, pred Bogom koji oživljuje mrtve i zove da bude ono što nije. U nadi protiv svake nade povjerova Abraham da postane ocem narodâ mnogih po onom što je rečeno: Toliko će biti tvoje potomstvo. Zato mu se i uračuna u pravednost.

Riječ Gospodnja

Čini se da je kod apostola Pavla Abraham omiljeni lik vjernika, osobito kad je riječ o njegovu uspoređivanju opravdanja po Zakonu i po vjeri. Naime, Abrahamu je uračunata u pravednost njegova vjera u Boga koji mu je obećao potomstvo premda su i on i njegova žena Sara bili u poodmakloj dobi. Ono, što je bitno naglasiti jest da je taj čin vjere Abraham učinio neovisno o zakonu, kojega praktički u njegovo doba nije ni bilo jer je dan tek stoljećima poslije Mojsiju na brdu Sinaju. Prema tome, ako je Abrahamu već njegova vjera uračunata u pravednost, onda ona ima prednost pred Zakonom.

U tom smislu uz pojam Abrahamove vjere vezan je i pojam njegova bezbrojnog potomstva. Premda su Abrahamova vjera i ispunjenje Božjeg obećanja nedvojbeno vezani uz konkretno tjelesno potomstvo, to jest rođenje njegova sina Izaka, u Abrahamovo potomstvo zapravo se ubrajaju svi ljudi svih naraštaja koji imaju isti vjernički stav prema Bogu.

Evandjelje: Lk 2,41-51a

Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili.

Čitanje svetog Evandjelja po Luki

Roditelji su Isusovi svake godine o blagdanu Pashe išli u Jeruzalem. Kad Isusu bijaše dvanaest godina, uzidoše po običaju blagdanskim. Kad su minuli ti dani, vraćahu se oni, a dječak Isus osta u Jeruzalemu, a da nisu znali njegovi roditelji. Uvjereni da je među suputnicima, odoše dan hoda, a onda ga stanu tražiti među rodbinom i znancima. I kad ga ne nađu, vrate se u Jeruzalem tražeći ga.

Nakon tri dana nađoše ga u Hramu gdje sjedi posred učitelja, sluša ih i pita. Svi koji ga slušahu bijahu zaneseni razumnošću i odgovorima njegovim. Kad ga ugledaše, zapanjiše se, a majka mu njegova reče:

„Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili.“

A on im reče:

„Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?“

Oni ne razumješe riječi koju im reče. I siđe s njima, dođe u Nazaret i bijaše im poslušan.

Riječ Gospodnja

Evandeoski odlomak započinje zadnjim retkom Josipova rodoslovlja u kojem se Isusovog poočima smješta u potomstvo Abrahamovo i Davidovo. Evandelistu je važno izdvojiti upravo ova dva lika, jer rodoslovlje i počinje riječima: „Rodoslovlje Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova“. Time je već od samog početka Isus predstavljen kao obećano potomstvo, a Josip je jasno stavljen među izravne baštinike obećanja danih Davidu i Abrahamu. Josipova završna odluka da „uzme k sebi svoju ženu“ ima pravnu snagu posinjenja u odnosu na Isusa. Time je Isus postao dionikom obećanja, ali i konačnim ispunjenjem svih Božjih obećanja danih praocima. Josip isprva nastoji potajice otpustiti Mariju, kako je ne bi izvrnuo sramoti. Zbog te nakane evandelist Josipu daje naslov „pravedan“. U Starom zavjetu tako se nazivaju osobe koje žive prema zapovijedima Božjim i prema njegovom Zakonu, jer sam je Bog pravedan i njegovi su propisi pravedni. Takav život pravednika neophodan je kako bi čovjek mogao biti baštinik obećanja. Josip je prema Zakonu mogao Mariju javno otpustiti, no on je mimo Zakona pravedan. Stoga mu se anđeo ukazuje u snu i potiče da uzme Mariju za ženu, te mu naviješta da je ono što je u njoj začeto „od Duha Svetoga“. Zadnje riječi govore o Josipovoj poslušnosti Bogu, o poslušnosti koja se protivi svim običajima i propisima. On je mogao tako činiti jer je bio pravedan i jer je imao povjerenja, vjere u Boga.

Svetkovina vjere i vjernosti

U skrsno vrijeme pokore danas prekida Svetkovina svetoga Josipa. Bog ga je izabrao za zaručnika Marije Majke Božje i zakonitog oca Isusovog.

Rodoslovlje Isusa koje čitamo u Evanđelju ne donosi nam popis samo uglednih ljudi, nego i onih, koji su znali u pravom trenutku otvoriti svoje srce Bogu i s njime surađivati u ostvarivanju plana povijesti spasenja. Time su dobili posebno mjesto u Božjem planu spasenja koje ničim ne može biti zasjenjeno. Iz najmanjih, kako nam govori prvo čitanje, izlazi Duh onoga koji je naš mir i kojega je Bogorodica donijela na svijet i sa svetim Josipom othranila. Upravo stoga je današnje slavlje svetkovina vjere i vjernosti prožetih mirom. Postoje različiti načini promatranja i uživljanja u otajstva vjere kojih je sveti Josip dionik. Siguran sam da su vam se u vašoj pobožnosti prema svetom Josipu misao i molitva često puta zaustavili na činjenici daje u kršćanskoj tradiciji Josip označen kao onaj koji posjeduje beskrajnu vjeru i vjernost. Zato ga i častimo kao uzor vjere i čuvara svih koji vjeruju, Crkve. Trebalo je gotovo cijelo tisućljeće da se kršćanstvo sjetilo slaviti svetoga Josipa. Stajao je tako dugo u sjeni povjerene mu Majke Božje Marije i to je za njega znakovito. A tada je procvjetalo snažno njegovo čašćenje. Njegova je slika ušla u

crkve i kapele, a nebrojena su djeca dobila na krštenju njegovo ime. Njegov je dan uvršten među zapovijedane svetkovine. Blaženi papa Ivan XXIII. uvrstio je ime svetoga Josipa u predslavlje misnog slavlja. Sve se više prepoznavao posebni položaj, koji se pridavao sv. Josipu.

Poseban u svom pozivu

Posebno mjesto zauzima sveti Josip u planu spasenja. Marija Majka Božja bila mu je povjerena kao zaručniku, a Božji Sin koji je tijelom postao i sam je dan njemu na čuvanje. Kao i Josipu i nama se događa da ne poznajemo kraj naših putova, kamo nas vode odluke koje smo donijeli ili u koje smo upleteni. Smijemo li imati pouzdanja da na kraju naših putova nismo izgubljeni, kada u svemu što nas susreće na tim putovima, nastojimo čuti, ali ponekad ne razaznajemo, od buke svijeta, onaj Božji „ne boj se!“. Kada Josip s Marijom nosi Isusa u Hram na četrdeseti dan nakon njegova rođenja da ga posvete Gospodinu, žele posvjedočiti da Isus ne pripada njima, nego jedino Bogu. I mi po svome krštenju ne pripadamo nikome, pa ni roditeljima, obitelji ili bilo kome drugome nego jedino Bogu. Ne moramo trajno ispunjavati očekivanja ni drugih ljudi ni društva da bismo nešto vrijedili, nego imamo svoj temeljni identitet kao djeca Božja. To ne moramo tek postati ili si zaraditi, ne moramo za to polagati nikakav

Zoltan Novak, <https://galerije.laudato.hr>

ispit, to već jesmo i na tome možemo graditi. Bog je u našoj budućnosti, koju trebamo već sada u svom srcu, kako bismo dobro nastavili naš put. Želimo da u nama odiše Josipov mir. Kao i Josipa, Bog nas poziva i stavlja svoju ruku na nas. Uzima nas u svoju posebnu službu, da nas može učiniti onim što uistinu jesmo.

poslušne vjere i zagovornici kod Boga. Sveti Josip je to u posebnoj mjeri. Stoga ga želimo častiti na njegovu svetkovinu kao i naši očevi. Josip i nama danas pomaže da shvatimo da u nama leži vjera i vjernost koju darujemo svome Bogu. Prepoznamo to ispunjeni Josipovim duhom kako bi svijet po nama bio siguran.

Poseban u svojoj vjeri

Josip je sigurno svoj dio doprinio u jakoj vjeri, kojom je odgovorio na Božji poziv. Uklapa se u Božje planove i tamo gdje ih ne razumije. Prepušta da ga Bog vodi. Takva vjera, takvo povjerenje stavlja ga u blizinu Abrahama, kojega s pravom nazivamo Ocem vjere jer se pouzdao u Božja obećanja da će ga Bog odvesti u daleku zemlju i da će Sara u poodmakloj dobiti dijete, pa i da će njegovo potomstvo biti brojno kao zvijezde, premda je trebao žrtvovati Izaka. U svojoj poslušnoj vjeri sveti je Josip uzor za nas, koji se prepuštamo radije svojim snagama, svojem računu, svojem napretku, nego da se pouzdamo u Božje vodstvo. Sveci žele biti za nas primjeri Božjeg odabranja, uzori

Nasljedovanje

Ono što od svetoga Josipa možemo naučiti svakako jest način nasljedovanja. Iz stava povjerenja u riječ i Božje obećanje te iz svijesti o položaju moje osobe spram Bogu iz toga proizlazi nasljedovanje. Njegova odlučnost i diskrecija otkriva stil koji nas ne može ostaviti ravnodušnima, nego nas poziva da u svoje živote unesemo nešto od toga. Što se od svetoga Josipa može naučiti o našem Bogu, o njegovoj dobroti, o njegovoj namjeri da nam daruje zajedništvo sa sobom, o njegovu opraštanju koje nam uvijek iznova daruje nov početak, to bi mogli posvjedočiti njegovi brojni štovatelji.

Korizma

Korizma ili četrdesetnica vrijeme je priprave za Uskrs. Počinje na Pepelnicu i traje do mise Gospodnje večere na Veliki četvrtak. Ime korizma dolazi iz latinskog jezika quadragesima, četrdesetnica, traje četrdeset dana.

Broj četrdeset je simboličan broj. Prema svetom Augustinu, to je broj božanski određen da pripravi ljude na velika djela. U Bibliji, broj četrdeset, označuje puninu vremena, savršenstvo. Mnogi važni biblijski događaji obilježeni su tim brojem. Primjerice:

- Izraelci su, nakon izlaska iz Egipta proveli u pustinji četrdeset godina.
- Mojsije je, posteći i moleći, proveo na Sinaju na četrdeset dana i noći.
- Prorok Ilija je četrdeset dana i noći putovao kroz pustinju na goru Horeb, gdje mu se objavio Bog.
- Ninivljani su, na Jonin poziv, četrdeset dana postili i molili, te tako spasili grad od uništenja.
- Isus je, nakon krštenja postio i molio četrdeset dana u pustinji gdje se pripravljaao za javno djelovanje.
- Četrdeset dana, Isus se ukazivao učenicima prije uzašašća u nebo.

Prvi spomen korizme, kao duhovne priprave za Uskrs, nalazimo na Nicejskom koncilu (325.).

Smatra se da je određena priprava za Uskrs postojala i ranije, ali ne kroz četrdeset dana nego u Velikom tjednu. Zajednice nastale u poganskom okruženju, postile su od Velikog petka do uskrsnog jutra, a one u židovskom okruženju postile su od Velikog ponedjeljka do Uskrsa.

Današnja korizma utemeljena je na crkvenoj tradiciji priprave za Uskrs, priprave katekumena za krštenje, a temelji se i na javnoj pokori grešnika. Kroz povijest, cijela korizma je bila obilježena strogim postom. Nakon II. vatikanskog koncila post i nemrs su određeni samo za Pepelnicu i Veliki petak, a u ostale petke kroz korizmu je nemrs.

Korizmena pokora

Korizmena pokora vidljiva je u tri izvanjska oblika: post, milostinja i molitva.

Post

Post je jedan od najosnovnijih elemenata slavljenja korizme. Smisao posta nije u samom odricanju od hrane i trpljenju nego postizanje čistoće vlastitih nakana i djelovanja, te oslobođenje od oholosti i neumjerene želje za vladanjem, posjedovanjem i užitkom.

Odricanje od hrane treba imati i sastavnicu bratske ljubavi. Ono što se uštedi vlastitim odricanjem darovati potrebitima.

Prema crkvenom pravu, postiti znači jednom dnevno do sita se najesti, a druga dva obroka količinski ne bi trebala premašivati glavni obrok. Post je obavezan za katolike od navršene 18. godine života do 59. rođendana. Takav je post obavezan na Čistu Srijedu i Veliki Petak.

Uz tjelesno odricanje od hrane, Crkva preporučuje i druge načine posta, odricanje od manjih ili većih ovisnosti, od poroka i grijeha i sl.

Nemrs

Zakon nemrsa obvezuje da se katolici u petke, u razdoblju od svoje navršene 14. godine života pa do smrti, odriču blagovanja mesa, u čast Isusove Muke na Veliki Petak. Nemrs je obavezan u sve petke u Korizmi. U petke izvan Korizme, umjesto nemrsa, vjernici mogu, po vlastitom izboru, izvršiti neko djelo pokore ili milosrđa.

Izuzeti od posta i nemrsa

Osim onih koji se nalaze izvan dobnih granica obveze posta i nemrsa, izuzete su i psihički retardirane osobe, bolesnici, osobe krhkog zdravlja, trudnice ili dojilje s obzirom na potrebe blagovanja mesa ili uzimanja hrane, fizički radnici prema potrebi, uzvanici kod obroka koji bi svojim odbijanjem obroka nanijeli veliku uvredu domaćinu ili izazvali neprijateljstvo, kao i osobe koje se nađu u drugim okolnostima moralne ili fizičke nemogućnosti održavanja pokorničke discipline

Molitva

Sveti Augustin kaže da su post i milostinja dva krila koja molitvu u korizmi dižu k Bogu.

Molitva potiče i oživljava održavanje korizme. Molitvom dobivamo milost koja nam je potrebna da počnemo "svečanost posta". Ona čini naš post ugodnim pred Gospodinom i daje mu spasenjski učinak. Na svakoj misi u korizmi, Crkva moli Boga da blagoslovi i posveti korizmeni post.

Milostinja

Milostinja su sva djela milosrđa prema bližnjemu. Ona je nužni dodatak postu. Milostinja se ne ograničava samo na ublažavanje neimaštine. Uz nju nužno je opraštanje. Zato u korizmi imamo dvije vrste milostinje: davanje i opraštanje.

U korizmi se pripremamo na proslavu otajstva Isusove muke i smrti. Ne možemo dobiti puninu božanskog opraštanja po Isusovoj muc i smrti, ako sami ne ispunimo njegov uvjet: oprostite i bit će vam oprošteno.

Mali vjeronaučni leksikon

Lauretanske litanije

Lauretanske litanije, u katoličkoj liturgiji, molitva s prosidbenim zazivima u čast Blaženoj Djevici Mariji. Sastoje se od niza počasnih naslova, slika, preuzetih uglavnom iz Svetog pisma. Potječu iz talijanskog grada Loreta; nastale su u doba baroka.

Lazar

Lazar, grčki *Λάζαρος*, *Lázaros*, od hebrejskoga *'El-'āzār*: *Bog pomaže*.

U Ivanovu evanđelju brat Marijin i Martin iz Betanije, Kristov prijatelj kojega je Krist uskrisio od mrtvih tri dana nakon smrti. Nato ga glavari svećenički odluče ubiti, jer su zbog njegova uskrsnuća mnogi povjerovali u Isusa. Oživljeni Lazar, koji izlazi iz groba u mrtvačkim ovojima, čest je motiv u kršćanskoj ikonografiji.

U Lukinu evanđelju gubavac, siromah u Isusovoj prispodobi, koji je uzaludno prosio pred vratima škrta bogataša.

U srednjem vijeku sveti Lazar bio je smatran zaštitnikom gubavaca, pa se po njemu nazivaju ustanove za smještaj gubavaca i drugih zaraznih bolesnika (lazaret).

U pučkom govoru sinonim za bogalja, bijednika, prosjaka i sl.

Lazaristi

Lazaristi, latinski *Congregado Missionis*, CM: *Misijska družba*, katolička klerička kongregacija koju je 1625. osnovao sv. Vinko Paulski; nazvani su po matičnoj kući sv. Lazara (Saint-Lazare) u Parizu; na engleskome govornom području zovu se paulinci, a u Italiji misijski svećenici.

Svrha je kongregacije od osnutka bila dušobrižništvo (osobito briga za siromahe i karitas), misije i obrazovanje klera.

Kongregaciju je potvrdio 1632. papa Urban VIII.

Uz svećenike imaju i braću laike. Danas djeluju u 73 zemlje, imaju oko 4200 članova. Sjedište reda je u Rimu. U Hrvatskoj im je kuća u Zagrebu (Vrapče), a pripada Slovenskoj provinciji.

Sveti Josip, zaručnik Blažene Djevice Marije

19. ožujka

Sveti Josip, zaručnik je Marijin i Isusov hranitelj. Odlukom Hrvatskog sabora iz 1687. godine, proglašen je zaštitnikom hrvatskog naroda.

Josip je bio potomak Davidova kraljevskoga roda te je po njemu i Isus bio Davidov potomak.

Radio je kao stolar. Sv. Matej apostol i evanđelist kaže za nj da je bio pravednik, što znači krepstan i svet muž. Bio je ponizan, skroman i šutljiv, nikada se nije uzdizao ili hvalisao pred ljudima. Ostao je zbunjen kada je vidio da je Marija trudna, a nije znao na koji način je ostala trudna. Bio je siguran da je čestita žena te da izbjegne govorkanja i sve negativno što bi za nju slijedilo, odlučio ju je potajno otpustiti. No kada ga je Božji anđeo poučio da je trudna po Duhu Svetome, prihvatio je bez bojazni Božji plan. Išao je s Marijom u Betlehem na popis pučanstva i tada se rodio Isus. Potom je bježao u Egipat pod Herodovom smrtnom prijetnjom Isusu. Hodočastio je s dvanaestogodišnjim Isusom i Marijom iz rodnog Nazareta u Jeruzalem i zabrinuto je tražio Isusa, koji im se bio izgubio.

O kasnijem životu i vremenu i načinu smrti ne znamo ništa. Štovanje Sv. Josipa započelo je oko 850. godine u Reinchenau, a kasnije su ga osobito promicali Sv. Bernard iz Clairevauxa, Sv. Terezija Avilska, Sv. Franjo Saleški, Ivan Gerson, franjevci i papa Siksto IV, koji je uveo blagdan Sv. Josipa obveznim za svu Crkvu.

Sieger Köder, *San svetog Josipa*,
<https://www.pius-kirchgessner.de/>

U sjevernim krajevima Hrvatske štovanje su mu širili isusovci, a Hrvatski sabor na svom zasjedanju 9. i 10. lipnja 1687. godine proglasio ga je zaštitnikom Hrvatskog kraljevstva.

Svijest o tome da nam je zaštitnik nije osobito zaživjela, ali su naši biskupi na svom zasjedanju u Splitu 1972. godine rekli “da je odluka Hrvatskog sabora iz 1687. godine i sada na snazi, jer Sabor nije imao u vidu apstraktno Hrvatsko kraljevstvo, nego hrvatski narod, koji nadživljuje sve peripetije oko svoga suvereniteta.”

Hrvatski narod posvetio je svetomu Josipu šezdeset i devet župa i crkava. Nacionalno svetište Sv. Josipa je u Karlovcu na Dubovcu.

Sveti Josip zaštitnik je Crkve, obitelji, očeva, bolesnika, umirućih, oženjenih osoba, osoba koje sumnjaju i oklijevaju, rizničara, radnika, stolara, tesara, kolara, drvodjelaca, građevinskih inženjera, slastičara, obrtnika, iseljenika, useljenika, putnika, prodavača i kupaca kuća, trudnica, inženjeraca, pionira, socijalne pravde, nerođene djece, Sjeverne i Južne Amerike, Austrije, Belgije, Češke, Kanade, Koreje, Meksika, Perua, Vijetnama.

NAŠI POKOJNI

DALIBOR HUZANIĆ,

PU osječko - baranjska, Osijek, 13. ožujka 1993.

DARKO PLEŠE,

PU primorsko - goranska, u službi, Delnice 14. ožujka 1992.

BRANKO JOJIĆ,

PU karlovačka, u službi, Duga Resa, 16. ožujka 1994.

MLADEN JERKO,

MUP, Varaždin, 17. ožujka 1995.

MARIO KOLIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Novo Selo Palanječko, 18. ožujka 1992.

POČIVALI U MIRU!